

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

79. ÉVFOLYAM

2009 ÁPRILIS

No. 2 (375), Vol. 79, April 2009, USPS 178-560

2. SZÁM

ISTENI SZERETETBE ÖLTÖZÖTTEN

Nagypénteket és húsvétot nem lehet elválasztani. Nagypéntek húsvét nélkül nem lenne más, mint Jézusnak rettenetes halála, vége. A feltámadás nagypéntek misztériumának megértése nélkül pedig végnélküli rettenet lenne. Gondoljunk bele, öregedő, fáradt testünkkel, amelyben élünk, előjönni a sírból, ebben élni az örök élete — végnélküli rettenet lenne!

A 118. ZSOLTÁRBÓL

Adjatok hálát az Úrnak!
Erőm és énekem az Úr,
megszabadított engem.
Ujjongás és győzelem hangja
zeng az igazak sátrában:
Az Úr jobbja hatalmasan
munkálkodik!
Főlemelte jobbát az Úr,
az Úr jobbja hatalmasan
munkálkodik.
Nem halok meg, hanem élek,
és hirdetem az Úr tetteit!
Keményen megfeddett
engem az Úr,
de nem adott át a halálnak.
Nyissátok ki előttem
az igazság kapuit!
Bemegyek,
és hálát adok az Úrnak.
Ez az Úr kapuja;
igazak mehetnek be rajta.
Hálát adok Neked, hogy meg-
hallgattál és megszabadottál.
Az a kő, amelyet
az építők megvetettek,
az lett a sarokkő.
Az Úrtól lett ez,
csodálatos a mi szemünkben.
Ez a nap, amit az Úr rendelt,
vigadozzunk és örülünk ezen!

Jézus Krisztus, a megölhetetlen, isteni szeretetbe öltözöttén támadt fel! Ezért érthető, hogy a feltámadott Jézust nem a testéről, hanem a szeretetéről ismerte meg mindenki.

Magdalai Mária először kertésznek véli, csak amikor Jézus szeretettel megszólítja, Mária!, akkor döbben rá, hogy Aki előtte áll az Jézus. Órákig gyalogol a két emmausi tanítvánnyal, de azok nem ismerik fel, csak amikor és ahogy megtöri a kenyeret. Felismerik az Ő isteni szeretetéről. Tamás, a kételkedő, arról ismeri fel Jézust, hogy gyengéden szól Jézus hozzá, Érintsd meg a sebeimet! Térdre hull a szeretetben megjelent Jézus előtt és megvallja: Én Uram és én Istenem! Miről ismer Rá Simon Péter, aki háromszor tagadta meg? Háromszor csak egyet tagad: Szeretsz-e? Péter azonnal tudja ki az, Akivel beszél.

Mindig mindenki, te is, én is, Isten megszólaló szeretetéről ismerünk rá Jézusra, a Feltámadottra! Persze, hogy meghalunk, el fognak temetni, de egyvalamit nem lehet megölni, a bennünk élő isteni szikrát, az isteni szeretetet! Nem a mi emberi szeretetünkről van szó, az kevés, hogy átjussunk a tulsó partra, az örök életre! Isten szeretete, ami mindig megelőző, érdemtelen, az ment meg és tart meg mindig!

Vajjon miért csak egyesek ismerték fel a Feltámadottat és mások miért nem?

Erről a kérdéstről a farkasvakság nevű betegség jut eszembe. A beteg a világosan ponosan úgy lát, mint bárki más, de a sötétben szinte vak. Volt egy kedves gyülekezeti tagunk, csak azokra az alkalmakra járt, amelyekkel nappal voltak, mert ha egy kicsit is szürkülni kezdett, már nem látott, és nem tudott hazamenni. Ez a farkasvakság. Ember az embernek farkasa, tartja a közmondás. Mi farkasemberek mindannyian szenvedünk farkasvakságban, lelki értelemben. Ama igazi fényt, Isten

szeretetének fényét csak azok láthatják, akik nemcsak szemükkel néznek, hanem a szívükkel is! Sőt, talán akkor láthatunk igazán, ha behúnyjuk szemünket és kinyitjuk a szívünket!

Miért nem látta meg Pilátus vagy Kajafás a feltámadott Jézust? Lehet, hogy átment a palotájukon, ránéztek és nem láttak. Jézust azért ismerték fel némelyek, mert szívükkel is láttak. Azaz a titokzatos harmadik szemmel, amiről az ősi regék beszélnek. Itt a tanítványok visszakapják azt a titokzatos látást. Te is kérd ezt a Feltámadottól!

Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent! Ez húsvét misztériuma! Boldogok vagyunk, ha hagyjuk, hogy Jézus megtisztítsa harmadik szemünket, azaz szívünk látását, mert csak akkor láthatjuk meg Isten szeretetének fényét, amire a mi farkasemberségünk nem alkalmas és nem is lesz alkalmas soha! Boldog akarsz lenni? Jöjj Jézushoz, engedd, hogy megtisztítsa életedet, ha látni akarsz! Jézus megkérdezi személy szerint tőled és tőlem is a közelgő húsvét alkalmából, talán a templomban, talán magányod csöndjében, otthonodban: Akarsz-e látni, szemeidet lehunyva? Akarsz-e a harmadik szemmel látni? Mit válaszolsz neki? Kérlek, így válaszolj: Uram, akarom, hogy lássak! Jézus akkor megadja a látás ajándékát, hiszem és vallom! És akkor megnyílik a szemünk és követhetjük Mesterünket, ahogyan Bartimeus tette, egészen a kereszttig! Igen, elindulunk a kereszttől és megérkezünk a kereszttig! A kettő között van a feltámadás, az Isten újra és újra feltámadó szeretetének misztériuma! Ámen.

Ima: Jézusunk, szeretnénk látni, túl látni a halálon, nyomorúságon, önmagunkon, sebünkön, szavunkon, kínjainkon, meglátni Téged; erre a látásra taníts meg bennünket! Ámen

Tamásy Éva ev. lelkész

Mégis király?

Forradalmi hangulat Jeruzsálem kapujában — a tömeg a galileai prófétát ünnepli lemetszett pálmalevelekkel, leterített ruhákkal, ősi zsoltárt énekelve. A hajladozó ágak ívében ott feszül egy nép törhetetlen szívóssága, a megszálló Római Birodalom hatalmi jelvényeivel szemben tüntető dac, a porba fektetett ruhák pedig azt a hódolatot hirdetik, amelyről csupán álmodozhat a fensőbbes erőszak, ám amelyet önként és lelkesedésből megadnak a Kiválasztottnak. S közben makacsul és hangosan zeng a zsoltár: “Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt... Áldott, aki az Úr nevében jön!” (Zsoltár 118:24,26.)

A forrongó ünneplés közepette pedig ott léptet jámbor szamarán az alázatos Király. Nem lármáz, nem kiált, hangját sem hallani az utcán. Vajjon ki mondta először, hogy a Názáreti a zsidók királya? Talán egy végsőkig elkeseredett szája a tömegből? Talán egy beépített római spion? Talán egy gúnyos kedvű főpapi szolga? Csak száll és száll a zárkózott, konok próféta híre a főpapok udvaráig, Heródes király asztaláig, a római helytartó fülébe... És ott, az ő palotájában majd azt kiáltja a tömeg, hogy Heródes a király, Tiberius a császár, és Pilátus az ő helytartója — miközben durva tréfából királynak maszkírozzák a hallgatag és szenvedő prófétát. Hogy aztán Pilátus arcába vágassák a diadalmas mondatot: “Uram, mi véled egyet így nem értünk, / Ahogyan irtad, botránkozás nekünk, / Rexnek, Uram, csak ő mondja magát. / Nem készítetted jól a Golgothát!” (Reményik Sándor: Pilatus.)

S a helytartói kihallgatáson Jézusnak szegezett kérdés mintha azóta is nyugtalanítaná az emberiséget: “... mégis király vagy Te?” (János 18:37.) Hiszen látjuk, hogy mi minden történi uralkodók nevében és akaratából szerte a világon évezedek óta! Hogyan nőnek fel és pusztulnak el császárok és birodalmak, miként hatalmaskodnak jelentős és jelentéktelen emberek, és tör felszínre újra és újra ugyanaz az indulatos lázongás, amely átjárta Jeruzsálemben a virágvasárnapi tömeget. Amikor törhetlenné válik a kiáltó különbség a várakozások és a valóság között, amikor — Jézus szavai szerint — “a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk” (Máté 20:25). S amikor az ember odáig feszülhet a világ folyása feletti, mélyről kiszakadó felháborodásában, hogy elkiáltja magát, mint a forradalom költője, Petőfi Sándor 1848-ban: “Akasszátok föl a királyokat!”

Jézus ítélete világos; se pöffeszkedés, se vetelkedő hatalmaskodás! Inkább szótlan alázat, bevonulás a számárcsikó hátán, felmorzsolódás a hatalmi gépezetek őrlődésében — és szüntelen tanúskodás az igazi hatalomról, amellyel a mindenható Isten kész meghalni az emberért. Olyan magatartás, amelyet csak a legrátermettebb uralkodók tudnak példaként maguk elé állítani, s ők is csak őszinte bűnbánattal: “... semmi sem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölség.” (István király intelmei Imre herceghez.) S ez zavarja össze néhány nap leforgása alatt, nagypéntek reggelére a jeruzsálemi lelkesedőket. Ez tántorítja el a földi biztonságba görcsösen kapaszkodó, a fölemelkedés létráján araszoló minden rendű és rangú embert, aki megrészegül attól, hogy hatalmában áll ítéletet mondani a “zsidók királya” felett.

Mert Jézus válasza azóta is sokaknak csalódás: “Az én országom nem e világból való...” (János 18:36.) Nem a tülekedők és lökdösődők, a hatalomért sorban állók mestere. Nem abban a végtelenül elszegényedett összefüggésben látja az életet, hogy mi az önző érdeke, illetve mi áll azzal szemben, és nem válogatja úgy az embereket, hogy hasznosak lehetnek-e még neki, vagy ha nem, akkor feleslegesek is. Nem árulja el népét az életben maradásért, hogy Pilátushoz hasonlóan Őt is “a császár barátjaként” emlegessék. Nem alapít dinasztíát, és nem kacsingat elvtelenül, minden mást feledve a vagyonosok és hatalmasok felé. Bizonyosságot tesz az igazságról, és nem épít kommunikációs stratégiát, hordozza a világ bűnét, és nem végez taktikai tervezést.

Akkor hát mégis, így is Király Ő? Habár földi nagy és kiskirályainkkal — akiket az alázat és a gőg mozgat, emel és taszít le olykor ezen a világon — még hosszasan el kell bajlódunk, ahogyan őseink küzdelmei is mutatják nekünk, a virágvasárnapi alázatos Király hatalma minden másénál időállóbbnak bizonyul. Mert ahogyan álltak egykor a keresztfa alatt olyanok is, akik ki tudták mondani: “Akkor mégis Király vagy Te!”, úgy ma is sokan valljuk: “... keresztben trónol köztetek.” (189.sz. ének.) Mert van örök igazság, és van olyan hatalom, amely minden ember érdekét szolgálja. Ezért a királyok Királyának bizonyul még a keresztben is.

Dr. Korányi András egyetemi adjunktus - e.é.

Minden olvasónak áldott húsvéti ünneplést szeretettel kíván a Szerkesztőség..

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2009. január 19-e és március 21-e között vett adományokat.

•AZ “ERŐS VÁR”-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$25: Tamásy Éva *ajándék előfizetésekre is* (OH). **\$20:** Vietorisz Lajos (BC), Wurtzler Irén (FL). **\$10:** Bársony Eszter (NY), Madaras Emma (MA). **\$6:** Sipos Györgyi (WI). **\$4:** Halászi Ildikó (CO), Jókay Edit (IL).

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$30: Sárkány Károly (SC). **\$20:** Madaras Emma (MA).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2009.: Madaras Emma (MA), Sárkány Károly (SC). **2010.:** Molnár Zsolt (ON). **2011.:** †Szent Királyi János (OH).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el; az előálló “maradékot” adományoknak tekintjük. Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. ✕

1 = 2+

Annak az előfizetőnek, aki egyik, eddig lapunkat még nem ismerő hitestvérét, családtagját, rokonát, ill. ismerőst e gyéves előfizetéssel ajándékozza meg, egy évvel meghosszabbítjuk előfizetését és az ajándékelőfizetést 2010 decemberéig érvényesítjük. Az ajándékelőfizetés US címre \$6, kanadai címre US\$8, tengerentúltra US\$15. Beküldendő az ajándékozott neve, címe, és az “Erős Vár” névre kiállított csekk vagy pénzesutalvány P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038 címre. Előre is köszönjük a szíves támogatást. sz.

Imádkozzunk!

Mindenható, örök Isten, Aki megengedted, hogy egyszülött Fiad alászálljon a sírba, és Akinek halálával a keresztiségn egyesítesz minket! Engedd, hogy feltámadásában is egyik lehessünk Vele, és a földi élet után elnyerjük az örök életet, a mi Urunk Jézus Krisztus által, Aki Veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön-örökké. Ámen. ■

Krisztus — Üdvösségünk fejedelme

Mert méltó volt Istenhez, Akiért van a mindenség, és Aki által van a mindenség, hogy Őt, Aki számtalan fiát vezet dicőségre, üdvösségük fejedelmét szenvedések által tegye tökéletessé. (Zsidók 2:10.)

Többféleképpen is csapdába eshetünk az idézett, elsőre talán bonyolultnak tűnő bibliai vers kapcsán. Mert könnyen lehet, hogy egyszerűen túllépünk rajta, mint egy megszokott, agyonismételt frázison, s nem érezzük át a mélységét mindannak, amiről itt szó van. 2000 év elteltével olyan egyszerűnek és természetesnek tűnik, hogy Jézusnak szenvednie kellett. De valóban ilyen magától értődő volt mindez?

Semmiképpen. A korabeli világ és emberiség nem különbözött annyira a miénktől, hogy azt gondoljuk, akkor egyszerű volt elhinni: valóban ez a legillőbb módja a világ megváltásának. Leírhatatlan szenvedések és megaláztatások között, közszemlére téve, nyomorult gonosztevő módjára kimúlni, a világ söpredékével körülvéve.

Mert amiről itt olvasunk, az nem különböző erkölcsnemesítő próbákról, testi-lelki edzőgyakorlatról szól. Olyanról, amit mi öngazolásunkra, vagy morálunk csiszolására oly sokszor kegyeskedve magunkra vállalunk. Ez bizony a halál kínokkal teljes elszívődése, ami nélkül viszont nem válhatott volna teljessé, tökéletessé Isten terve.

Ez volt az Isten emberré léételének legfőbb célja, s ez volt a számunkra, fiak számára készített út megnyitásának félelmetes eszköze is. Ez által lett Krisztus a mi bajnokunk, Aki megtette helyettünk és értünk azt, amire mi magunktól semmiképpen nem lettünk volna képesek. Ne becsüljük hát le az Isten értünk hozott áldozatát, hanem Neki adjuk életünket, Aki nem csak Teremtőnk, hanem Megváltónk és életünk megtartója is!

Győri Dávid, vonFuchs Ösztöndíjas, Lutheran School of Theology, Chicago.

A sír üres! Krisztus valóban feltámadt!

Érdekes, és nagyon értékes hónapokat tölthetek itt Amerikában, ösztöndíjas diákként. Bár otthonomtól távol vagyok, az idő ugyan úgy telik, az egyházi esztendő vasárnapjai sorra követik egymást éppen úgy, ahogy azt megszoktam. Megszoktam, mégsem úgy tekintek már rájuk, ahogy gyermekként. Az évek során, vasárnapi iskola, ifjúsági órák, szolgálatok, és teológiai tanulmányaimon keresztül mindig rákódott valami új és szemet felnyitó. Csodálatos dolog meglátni, végig kísérni és átélni Isten végtelen kegyelmének köztünk megtestesülő tervét: az ádventi várakozástól a szívszorító nagy-pénteken keresztül a húsvéthajnali örömhíren át: A sír üres! A sír üressé lett, hogy üres életünk értelmet és célt nyerjen; és ahogyan az elgördült kő többé már nem állt a fény útjába, úgy a mi bűneink sem kellenek, hogy Isten és közénk álljanak. A sír valóban üres lett, mert Krisztus valóban feltámadt.

Hatalmas ereje van ennek a három szónak! Ez a három szó egymás mellett nem más, mint egyetlen reményünk, hogy Istennel találkozassunk már itt a földön, és Vele maradassunk örökre. Isten kegyelme viszont csak akkor teljesedik be rajtunk, ha valóban elhiszük, hogy Krisztus feltámadása valóságos; máskülönben a húsvéti üzenet csak üresen fog kongani és nem tölti be életünket; de továbbra is velünk marad a bűneink felett és által megkeseredett reménytelenség. Ha betölti, akkor azonban sorra megtapasztalhatjuk Isten naponta megmutatkozó és hitünket megújító csodáit.

És ha valaki valóban felismeri, hogy a sír üres, akkor — akár csak az asszonyok húsvét hajnalán — nem tudja majd megállni, hogy ne kürtölje szerte a világba:

Krisztus valóban feltámadt!

Horváth-Hegyí Áron, Blaho-Miller Ösztöndíjas, Trinity Lutheran Seminary, Columbus, Ohio.

Krisztus köszönt: Békesség néktek!

A Szentírásban nagyon kedvelt köszöneti forma a békesség-kívánás. Képzeld el Jézust, amint belép akár családi körbe, akár gyülekezetbe, s kinyújtja felénk áldásra a kezét és Ő is ezekkel a mélyértelmű szavakkal köszönt: Békesség néktek! (János 14:27.)

“Békességet hagyok néktek”. Ez a legszentebb örökség, amit az Úr Jézus szeretteinek hagy. Álljunk oda lélekben mi is tanítványai közé, fügesszük Rá lelki szemeinket, hadd mondja el Ő a mi fejünkre is: “Békességet hagyok néktek, nem úgy adom, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen.” Így adja át, így hagyományozza Jézus az Ő legsajátabb kincsét, szívének drága, benső birtokát és örökségét, a békességet. S mindezt úgy mondja keresztalára készülöben, hogy azzal majd mennybmenetele után a világba küldött tanítványait bátorítsa. Jézus békessége! Van-e ennél hatalmasabb erő és drágább ajándék? Körülötte szüntelenül tombolt az élet vihar, a mellette állók mind elcsüggedtek, tétováztak, kétségbeestek, de Ő nyugodtan járt a zúgó habok felett is, még a viharos tengeren is békésen aludt, még a főpapok előtt is nyugodt, Pilátus előtt is emelt fővel állt, míg a poroszlók ostromozták és tövissel koronázták, míg a tömeg halált kiáltott Reá — az Ő ajkát nem hagyta el panaszos jajszó sem; a keresztfán szomorú szívvel ellenségeiért imádkozott, és nagy békességgel hajtotta le a töviskoronás fejét, mintha csak édesanyai ölbe hajtaná ...

Ezt az Ő csodálatos lelki békességét mint drága örökséget ígéri most is nekünk, amikor azt mondja: “Az én békességemet adom néktek” A mi királyunk, a bűn hatalmán diadalmas, feltámadott Úr Krisztus megőriz minket és itt éppen nekünk mondja: “Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen, az én békességemet adom néktek!”

Ifj. Pohóczky Béla ev. lelkész, Serke-Várgede-Pádár.

Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett; megsegítette Őt az Ő jobbkeze és az Ő szentséges karja. (98. Zsoltár 1.)

Új ének ez az új országról, az új teremtésről, az új emberről, aki nem törvényből vagy cselekedetből, hanem a Lélektől született, Aki maga is csupa csoda s azt is tesz a mi Urunk Krisztusban.

Ha a Szentlélek énekre készlet, bizonyos, hogy csodák

elfogadására is készlet, aminthogy e csodák a mi üdvösségünkre történtek és hirdették. Éppen ezért az ige kárhoztat minden kételkedő hitetlenséget, amely ezt mondja: Honnan tudjam, hogy Isten az Ő jobbkezeivel, azaz Fiával nekem ilyen győzelmet s csodát készített?

Halld meg, mondja a Lélek, hogy neked, neked, neked lett mindez; te, te, te énekelj boldog hálaadással. Ez az én akaratom és tanácsom.

Luther. In: JÖK.

INNEN—ONNAN

Wittenberg, Németország. Az Evangélikus Világszövetség tanulmányi központot nyitott a Luther-városban. Igazgatóként Kasch Hans-Willhelm lelkész iktatták be. A központ fenntartásában többek közt részt vesz az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház is.

Nyborg, Dánia. Az európai egyházak azt javasolják, hogy az Európai Unió munkaügyi szakbizottságalegyen figyelemmel a vasárnap pihentető jellegére, amint újabb munkaidő szabályzatokat készít elő, s ezzel a dolgozók egészségét is vegye tekintetbe.

Washington, USA. A Fehér Ház eddigi rózsakertjébe most brokkolit meg miegymást ültetett Obama elnök felesége, hogy zöltségféleaa legfrissebb állapotban kerülhessen a konyhára.

(168 óra.)

Cleveland, USA. A Németországi Protestáns Egyházszövetség egyházai és a clevelandi székhelyű "United Church of Christ" egyház között szószéki és úrvacsorai közösséget szándékoznak létesíteni. A UCC egyházba magyar református egyházkerület is tagolódik.

Nagyvárad, Erdély. Böcskei Lászlót iktatták be a 900 éves nagyváradi r.k. egyházmegye püspökéül. Az új megyéspüspök Tempfli József ny. püspök utóda. / A 61 éve elkobzott r.k. püspöki palota visszakertült egyházi tulajdonba,

Kolozsvár, Erdély. Bálint-Benczédi Ferenc az Erdélyi Unitárius Egyház új püspöke.

Budapest. Megjelent nyolc évi munka után elsőként Magyarországon a cigány-lovári nyelvű Biblia. Kiadója a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat.

Debrecen. Történelmi eseménynek lesz színhele a "kálvinista Róma". Pünkösdre kimondják valamennyi kárpátmedencei magyar református egyház egyesülését, a Magyar Református Egyház megalakulását.

Vancouver, Kanada. Június 25-28 között itt tartja országos közgyűlést az "Evangelical Lutheran Church in Canada" egyház. Többek között az "emberi szekszualitás" kérdése is a tárgysorozaton szerepel.

Pozsony, Felvidék. A Szlovákiai [Magyar] Református Keresztény Egyház új püspökeként Fazekas László lelképásztort iktatták be, Erdélyi Géza ny. püspök utóda.

Grand Rapids, USA. Ebben a michigani városban alakul majd meg 2010-ben az új Református Világközösség, két addigi református világszervezet egyesüléséből. A februári tervezésre két helybeli indián tözsfőnököt is meghívtak.

Jerikó, Izrael. Archeológusok a Jeruzsálem és Jerikó közötti út mentén, ahol eddig egy teve és egy beduin sátor emlékműve állt, bizánci bazilika alapjaira bukkantak. Itt akarják most felépi

teni az "irgalmas szamaritánus fogadóját", mert állítólag itt játszódtott volna le a Jézus által elmondott "irgalmas samáriai" szóló történet vagy példázat. A felépítendő fogadót természetesen túrisztikai szenzációnak szánják.

London, Anglia. Az Anglikán Egyház színódusa megtiltotta lelkészeinek, hogy a Brit Nemzeti Pártba belépjenek, mert ez a bevándoroltak hazájukba való visszatérése mellett kardoskodik hevesen.

Trier, Németország. A Septuaginta néven ismert görögnyelvű Ószövetséget protestáns, katolikus, és ortodox szakértők tízéves együttműködésének eredményeként németre lefordítva jelentették meg.

Jeruzsálem, Izrael. Moszkvai látogatása alkalmából közölte az izraeli kormánydelegáció, hogy Izrael állam visszaadja Oroszországnak az 1889-ben orosz főhercegi adomnyként épült Szeurgusz kolostort, Jeruzsálem egyik legjellegzetesebb épületcsoportját. Jelenleg az izraeli természetvédelmi hatóság és a földművelésügyi minisztérium egyik osztálya működik az elkobzott épületben. Az épületcsoport nagyon lerongyolódott állapotban kerül vissza az eredeti tulajdonosok kezébe. Putin, akkori államelnök, már 2008 elején 435 ezer svájci frankot adományozott az újjáépítés céljára.

Bukarest, Románia. A Román Ortodox Egyház Szent Szinódusa erélyesen tiltotta meg híveinek és papjainak bármely más egyház szertartása szerinti áldozáson/úrvacsorán való részvételt. Sem római katolikus, sem más keresztény felekezet ilyen szertartása nem felel meg a román egyház előírásainak és teológiájának. Külön figyelmeztetést kaptak azok a papok, akik ilyen szertartáson másfelekezetű papokkal egy+tt szolgálnának.

Kazán, Tatar Autonóm Köztársaság. Az ország lakossága 60 %-ban muszlim hitű s csak félezerre tehető a keresztények, főleg római katolikusok száma. A fővárosban most építettek nekik templomot, amelyet nagy külföldi részvétellel szenteltek föl. Az építkezéshez a tartomány-kormány anyagiilag is hozzájárult!

Moszkva, Oroszország. A Központi Statisztikai Hivatal jelentése aggasztó adatokat közölt az öngyilkosságok ugrásszerű emelkedéséről. Míg a világon átlagban 100 ezer ember közül 14, addig Oroszországban ennek több, mint a kétszerese, azaz 29 lesz öngyilkos. 2007-ben 41,329 személy vetett véget sajátkezüleg az életének. Az oroszokat sajnálatos módon a baltiak, ukránok, fehéroroszkok, finnek, magyarok, és szlovénok követik.

Majnafrankfurt, Németország. A hesseni tartományi választásokon vesztes szociáldemokraták nem utolsó sorban azért vesztek, mert hazudozásai miatt a hagyományosan rájuk szavazó protestáns választók 15%-a hátat fordított nekik.

Caracas, Venezuela. Támogatásáról biztosította a venez. r.k. egyház püspöki kara Chavez államelnököt megválasztásakor. Most éleshangú nyilatkozatban ellene fordult, az országban eluralkodott állapotok miatt. Főleg a biztonság teljes fellazulása és Venezuela "elkubanizálódása" miatt kapott éles bírálatot az államfő.

Berlin, Németország. A német főváros 3.4 millió lakosának vallási megoszlása a legújabb felmérések szerint érdekes képet mutat: 19.9% evangélikus, 9.5% római katolikus, 6.3% muszlim, 1.0% ortodox, 0.8% zsidó, 0.7% szabadegyházi, 0.2% buddhista. Számokban ez 675 ezer evangélikust, 322 ezer római katolikus és 216 ezer muszlimot jelent.

Würzburg, Németország. A Kálvin-év alkalmából a bajorországi ref. egyház speciális Kálvin-bort hoz ki a piacra. A bort Sommerach faluban termelték, 2007-es évszámú rüdling. Egy latin közmondás: "in vino veritas" (borban az igazság) megváltoztatásával így akarják propagálni: In Calvino veritas...

Berlin, Németország. A város baloldali kormánya eltörölte a város iskoláiban a hitoktatást, mint rendes tantárgyat. Helyette "etika" néven vezettek be egy másikat. Ez ellen most hatalmas mozgalom indult "Pro Reli" névvel. A német alkotmány szerint 170 ezer aláírás szükséges annak támogatására, hogy népszavazással döntsenek egy kérdésben. A tiltakozás szervezői január közepére már több, mint 340 ezer érvényes aláírást gyűjttek. A szenátus még nem nyilatkozott, hogy mikor akarják megszavaztatni a város lakosságát.

Genf, Svájc. A FAO (Egyesült Nemzetek Élelmezési Osztálya) statisztikája szerint a Kongói Demokratikus Köztársaságban 43 millió alultáplált ember él, azaz a lakosság 76%-a. Ezt követi Eritrea 68, Burundi 63, Haiti 58, Oroszlánpart 47, Etiópia 46%-kal. Ez összesen csaknem 100 millió főt tesz ki!

Shijaiya, Gézai övezet. A Német Evangélikus Egyház Fejlesztési Szolgálatáé évek óta tart fenn egy anya-gyermek klinikát, amelyben a palesztin nyomorultakon segítenek. Az izraeli hadsereg bombái földdel egyenlővé tették az épületet, azzal a megindokolással, hogy a klinika fölötti emeleten terroristák laktak.

Berlin, Németország. Az evangélikus belügyminiszter fáradozásának köszönhetően 10 ezer iraki menekültet fogad a Németország. Többségük Irakból elűzött keresztények, aki Szíriába és Jordániába menekült a muszlimok üldözése elől.

Összeállítás: GI/bb

**ÉN VAGYOK A FELTÁMADÁS ÉS AZ ÉLET,
AKI HISZ ÉNBENNEM, HA MEGHAL IS ÉL,
ÉS AKI ÉL ÉS HISZ ÉNBENNEM,
AZ NEM HAL MEG SOHA!** János 11:25-26

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk fel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légitápostól évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc., 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958. JÚNIUS 17-E KÖZÖTT
XVIII. RÉSZ: KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK – LÁTOGATÓK ÉS LÁTOGATÁSOK

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából cikksorozatban emlékezünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Háls köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz.

*

Ordass Lajos, amikor külföldi kapcsolatokról szólt, akkor mindig kétirányú — egyszerre belülről kifelé illetve kívülről befelé rányúló — mozgásra és szakadatlanul folytatódó dialógusra gondolt. Mindezt nem csak az egyház mindenkori vezetői, hanem az egész egyház részvételével. Azt vallotta, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyháznak kicsinysége, szegénysége, elnyomottsága ellenére is azzal az öntudattal szabad a világ evangélikus egyházai körében, illetve az Evangélikus Világszövetségben, de más egyházi világ-szervezetekben is megjelenni, hogy mindenkori partnerei megértsék, ők is ugyanannak a Jézus Krisztusnak a népéhez tartoznak. Ennek megfelelően nemcsak várni, hanem adni is képesek.

Ordass ebben a szellemben közeledett külföldi partnereihez már az 1947-es hosszú külföldi útja alatt is. Ezt a pozitív véleményét még további két dologra alapozta. Egyfelől a MEE-nak a különböző történelmi korokban felmutatott sokszor heroikus küzdelmére, és annak eredményeire, másfelől saját kora, elsősorban saját egyházkerülete 1945 és 1948 között felmutatott helytállására. Ez utóbbiról később azt mondta, hogy ezen a téren sok ponton keservesen csalódott. Mindez azonban nem változtatott azon a tényen, hogy 1956 és 1958 között Túróczy Zoltánnal együtt a külföldi kapcsolatokra a fentieknek megfelelően tekintett.

A változás a Vető-Dezséry korszakhoz képest ezen a téren is azonnal szembeötlött, mind a bejövő, mind a kimenő személyek esetében. A különbséget leginkább egy összehasonlítás mutatja. Vető Lajos és Dezséry László egyház-kormányzása idején a bejövő vendégek nagy része a szocialista országokból érkezett. A csehszlovák-magyar kapcsolatok lettek különösen erősek. Ennek köszönhetően kapott a két magyar püs-

pök 1953-ban Pozsonyban, illetve Jan Chabada és Ondrej Katina szlovák egyházi emberek 1956 elején Budapesten díszdoktori címeiket. Mind a két eseménynek politikai felfogáson alapuló egyházpolitikai okai voltak. A két egyház gyülekezetei — a hazai szlovák és a felvidéki magyar gyülekezeteket is beleértve — nem részesülhettek a dolog áldásaiból.

Ami a nyugatról érkező vendégeket illette itt szabad úgy fogalmazni, hogy többségében csak azok jöhettek, akik a MEE akkori vezetőit, és az ő teológiai és egyházpolitikai útjukat a legnagyobb megértéssel kezelték.

Ennek megfelelően pl. Nyugatnémetországból nagyon kedves vendégnek számított Martin Niemöller és Hermann Diem. Mindkettőjükre az volt a jellemző, hogy legitimációs kérdésekkel nem törődtek, elfogadták a status quo-t és egész magatartásukkal megerősítették azt. Egy Otto Dibelius viszont a legfőbb ellenségnek számított.

Ami a kimenő személyeket illette, itt azt kell elmondani, hogy Vető Lajos 1947 és 1956 között lényegében majdnem teljesen egy személyben vitte a külföldi ügyeket, ő utazott, konferenciázott a legtöbbet. Ennek az egyoldalúságnak az egyik oka kétségkívül az volt, hogy Dezséry László 1948-tól persona non grata lett a nyugati egyházi közvélemény színe előtt. Vetőn kívül Groó Gyula, Grünvalszky Károly, Mekis Ádám, Pálffy Miklós, Várady Lajos, Weltler Rezső, és még néhányan utazhattak.

A fentiekhez képest — még a Vető-Dezséry korszakban —, 1956-ban két ponton történt kétségtelen változás. Az egyik az volt, hogy Csepregi Béla közvetítésével 1956 nyarán Dezséry László kijutott a finnnekhez, és újraindította az akkoriban szinte nullára visszaesett finn-magyar kapcsolatokat. A háttérben az Állami Egyházügyi Hivatal megfelelő egyházpolitikai szándéka húzódott meg. A másik változást Dezséry László és Benczúr László 1956 augusztusában Romániában történt látogatása jelentette, amely kettős, magyar és román ÁEH felügyelet alatt zajlott.

Az Ordass-Túróczy korszakban — annak beindulását követően — azonnal

megjelentek az EVSZ vezetői. Carl E. Lund-Quist volt az első közülük, ő többször is járt nálunk. Franklin Clark Fryhoz hasonlóan, ő viszont az utolsó vendég lett 1958-ban. Ordass skandináv és Túróczy finn kapcsolatainak köszönhetően megindultak a finnek, de pl. 1957 novemberében, 15 évi távollét után megjelent Vajta Vilmos is svéd feleségével együtt.

A finn látogatók — Paavo Viljanen, Martti Voipio, Manninen Eelis, Simo Talvitie és mások — nagyon sok szolgálatot végeztek különféle gyülekezetekben, illetve az Evangélikus Teológiai Akadémián. Voltak viszont, akik továbbra sem kaptak beutazási lehetőséget.

Ami a tőlünk kimenőket illette, itt is ugyanazt a kettősséget lehetett tapasztalni. Voltak, akik azonnal mehettek, másokat viszont elutasítottak. Mindez azt mutatta, hogy az ÁEH továbbra is odafigyelt a külföldi kapcsolatok alakulására.

A volt finn ösztöndíjasok közül pl. tőlünk kimehetett rövid időre Csepregi Béla. Rajta kívül Benkő István, Dedinszky Gyula, és Túróczy Zoltán feleségével együtt. A volt ösztöndíjasok közül nem mehetett viszont ki Zászkaliczky Pál, mivel az államhatalom szemében indokolatlanul továbbra is gyanús elemnek számított. Ugyanígy elutasították dr. Boleratzky Lóránt egyházjogász Finnországba irányuló kérését, helyette Kelet-németországban tölthetett el egy hónapot. Kiengedték viszont Koren Emilt két hónapra. Ez a tény már előjelezte azt, hogy az állam részéről ő lesz a későbbiekben a finn-magyar kapcsolatok abszolút letéteményese.

Egy másik jelentős változás az volt, hogy 1947 óta először a svájci Bosseyben is megjelent két magyar lelkész, egy 1957. május 27-e és június 12-e között megrendezésre került konferencián. Selmeczy János és Zoltai Gyula mindketten az államhatalom jóváhagyásával utazhattak. Velük együtt utazott ki Ordass Lajos súlyosan asztmás felesége Locarnóba. Eredetileg három papnének szólt volna a meghívás, azonban sem Joób Olivér, sem Scholtz László felesége nem kapott útlevelet, holott egészségi állapotuk szükségessé tette volna számukra a pihenést. A volt [✓]

diakonisszák közül néhányat kiengedtek, másokat többször is elutasítottak. Ordass Lajos az elutasításokat felpanaszolta az ÁEH elnökének.

Az államhatalom odafigyelését azonban a legfontosabb konferenciákra küldött személyek összetétele mutatta. Erről még részletesebben kell szólnunk. [Folytatása következik.]

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész.

A HAZAI KÖZÁLLAPOTOKRÓL

(RÉSZLET)

Az erőszak, az erőszakos viselkedés terjedése aggasztó méreteket kezd ölteni, ezt mindenki észreveheti a környezetében. Egyes elemzők már-már olyan etnikai konfliktusokat vizionálnak, amelyek polgárháborús körülményekhez vezetnek. A romló gazdasági helyzetben felerősödnek az indulatok, az amúgyis meglévő előítéletek. Az államhatalom látványos tehetetlenségére immáron nincs se magyarázat, de különösen nincs mentség.

Mint ahogy arra sincs mentség, hogy a megroggyant vagy tudatosan aláásott államhatalom helyett ilyen-olyan paramilitáris szerveződések próbálják átvenni a rendfenntartást. Nem megoldás a megfélemlítés, nem megoldás a gyűlöletkeltés. Lehet a felnőttek játéka, ha bandába tömörülve végigvonulnak Siófokon, vagy egyenruharparódiába öltözve masíroznak Tatárszentgyörgyön. Az állam feladata lenne, hogy ezeket a játékokat kivegye a felnőttek kezéből, hogy az ötéves gyerekek nyugodtan játszassanak.

Az állam, amelynek mi, evangélikus keresztyének is a polgárai vagyunk, egyelőre tehetetlennek látszik. A mi felelősségünk is, hogy segítsünk, változtassunk e reménytelen helyzeten. Március 3-án este azért gyűltünk össze a bp.-deákteri templomban, hogy a lényegről beszéljünk. Arról, hogy az Igére figyeljünk, s másokat is erre figyelmeztessünk: "Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval." (Róma 12:21.)

Próhle Gergely,
a Magyarországi Evangélikus Egyház
országos felügyelője

"Mindig úgy tartottam, hogy a haza dicsőségét, tiszteletét, és hasznát a jó polgárnak szeme előtt kell tartania." (Bél Mátyás.)

A MAEK IRODÁBÓL, BUDAPESTRŐL JELENTIK

A budapesti székhelyű Magyar Evangélikus [Világ-] Konferencia (MAEK) február 23-án elnökségi ülést tartott. Az ülés tárgysorozati rendje részben Zászkaliczky Pál lelkész főtítkári jelentésére támaszkodott. Ebből a jelentésből kivonatként a felvidéki magyar evangélikusok helyzetéről írt beszámolót közöljük

■ A Szlovákiában élő testvéreinkkel való kapcsolattartásban kétféle – egymással ellentétes irányú – hatás érvényesül. A hivatalos közegyházi szinten nem javul a légkör, annak ellenére sem, hogy a két püspöki kar budapesti találkozóját eredményesnek és példamutatónak nevezte a sajtó. A már beharangozott ígéretéről, a rozsnói egyik lelkészi állás magyarországi lelkésszel történő betöltéséről egyelőre nincs szó, s az sem valószínű, hogy a szlovákiai [magyar evangélikus] lelkészek engedélyt kapjanak Konferenciánkban betöltött szerepükre. Ugyanakkor a magyarnyelvű szolgálatban álló lelkészek és nem lelkészek akadálytalanul gyűlnek össze a "szlovákiai magyar gyülekezetek koordinációs testülete" üléseire, ott osztják el a Magyarországi Evangélikus Egyháztól kapott anyagi segítséget a táborozások kiadásaira és a tizenegy magyar szolgálatot végző lelkész ún. nyelvi pótlékát is. Figyelemreméltó, hogy minden ülésük jegyzőkönyvét elküldik püspökeiknek. (Megjegyzem, hogy ez a testület minden tekintetben élvezi a Százdon és Ipolyszakalóson beszolgáló ipolysági lelkész, Hana Ševečková támogatását, aki teljesen nyitott a magyarnyelvű szolgálatokkal kapcsolatban, évek óta tart közös szlovák-magyar konfirmációs tábort Dechertné Ferenczy Erzsébet lovászpatonai lelkészünkkel, a múlt évben engem is kért százdi szolgálatokon kívül két alkalommal Ipolyságon történt helyettesítésre, oda, ahol emberemlékezet óta nem volt magyarnyelvű szolgálat...)

2008-ban három ifjúsági tábort rendeztek, Kopárhegyen a sajógömöri és környéki gyermekek (35 fő), Körmöcbánya mellett a százdiak és az alsószeleiek részére (32 fő). Kovácspatakon pedig a Fiala Reformátusok Szövetségével együtt rendezett táborban tucatnyi evangélikus fiatal vett részt; Kopárhegyen a budaörsiek, Körmöcbányán Dechertné Ferenczy Erzsébet, míg Kovácspatakon Szeverényi János erősítette a szolgálattevőket.

A legjelentősebb mindezeket túl a szeptember 14-én Százdon a honti egyházmegye által rendezett kétnyelvű esperességi férfitalálkozó, melynek előadásait, igehirdetéseit mindkét irányban tolmácsolták, előadói Szeverényi János és dr. Drenyovszky Irén voltak, ezen 80 férfi és 120 nő vett részt, kétnyelvű éneklapról énekeltek. Az "Evanjelickző posol" c. havi lapban Anna Murínová tollából igen pozitív cikk jelent meg a napról.

A százdiak táborozásra alkalmas gyülekezeti pihenőházzá alakítják üres lelkészlakásukat, az átalakítás már megtörtént, a berendezésre, felszerelésre még 8-900 ezer Forintra, ill. ennek megfelelő valutára van szükségük. Tudunk-e ebben segíteni? Elképzelhető lenne évente egy offertórium ilyen határon túli célra? Esetleg, ha nem kötelezőnek hirdetnénk, csak választható lehetőségként?! Tudom, hogy ez nem a mi hatáskörünk!

Végül egy "testvérgyülekezeti" kapcsolatról. Rusznyák Dezső sajógömöri lelkész mindig is sokfelé keresett és kapott segítséget, jól tette. Rátalált a budaörsi gyülekezetre, akik nem protokolláris szinten lelki-szellemi segítséget nyújtanak nekik, szolgálnak táborozáskor, tartottak közös presbiteri ülést, pályáztak közösen, stb. Ám, ami a legfontosabb: egy éven keresztül egy-egy 4-5 fős szolgáló csapat ott tölt havonta egy vasárnap délutánt, műsort, programot, szolgálatot visznek. Természetesen ehhez nem elég a budaörsi lelkész erőfeszítése, ehhez nagyobb létszámú gyülekezeti szolgáló közösség kell. Garádi Péter gyülekezeti felügyelő így fogalmaz: "A lelkész tudtával és jóváhagyásával, de nem rá várva". Ez óriási segítség Sajógömörön, de "ilyesmi elkelve Várgedén, Perjésen, Pádárban, Lókosházán, Gömörpanyiton, stb." — írja a gyülekezet lelkésze.

Ide tartozik továbbá az az örvendetes hír, melyet a MAEK-en belül már két év óta melengettünk, hogy egyházunk — a külügyi kiadások terhére — két fiatal lelkésznek fizeti a debreceni nyári egyetem egyhónapos magyar nyelvtanulási kurzusát. Az egyik Jana Kaňuchová Somorjáról (Szlovákia), a másik Jana Kerčmar Alsólendváról (Szlovénia). []

■ Tudnánk-e mi, az Erős Vár olvasói, valamelyes anyagi segítséget nyújtani a százdi magy. ev. gyülekezet pihenőháza javára (lásd, fent)? Aki teheti, szíveskedjék adományt küldeni az Erős Vár nevére és címére, PO Box 770828, Lakewood OH 44107-0038 — csekken/pénzesutalványon Százd megjelöléssel. Hálás köszönet minden adományért!

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• A bp.-deákteri év. egyházközösség az év folyamán "Gyógyító emlékezés" címmel hét nyilvános fórumon foglalkozik az 1945–1990-es idők egyháztörténete jelentőségével.

• Bp.-Józsefvárosban Szabó Bertalan Péter., Bakonytamásiban Szakos Csaba az ev. gyülekezet új lelkésze.

• A forgalomból kivont egy- és kétforintosok gyűjtése, melyet "Apróval az aprókért" címmel hirdettek meg a Magyarországi Evangélikus Egyházban, több mint 1.8 millió forintot eredményezett. Ebből az összegből 15 evangélikus óvoda részesült támogatásban.

• Meghalt dr. Gyapay Gábor történész, a Bp.-Fasori Evangélikus Gimnázium újjászervezője s az "új korban" első igazgatója. Ugyancsak elhunyt Görög Zoltán homokbödöge-csengői ev. lelkész. és Kovács László hosszúfalu-fűrészmezei ny. ev. lelkész.

• Védett műemlékké nyilvánította a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a tolnageyei Murga ev. templomát.

• Őszre jelenik meg a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintő ügynöki tevékenységet bemutató kötet. Az egyház tényfeltáró bizottsága kiadványának tanulmányai elsősorban az élő egyházi személyekre, valamint az egyház jelenlegi vezetéséhez kötődő személyekre irányulnak. A kutatásokat azért kezdik élő személyekkel, hogy az érintettek meg tudják magukat védeni, elmondhassák, milyen körülmények között szervezték be őket. Másrészt azt is tisztázni kívánják, hogy vannak-e olyanok közöttük, akik a mostani egyházvezetéssel rokoni, és nem csak névrokoni kapcsolatban állnak.

• Folyamatban van a kőszegi ev. templom különálló harangtornyának a felújítása. A munkálatok befejeztével "evangélikus tornymúzeumot" létesítenek és a tornyot megnyitják látogatóknak, ahonnan a városra táruól kilátás túrisztikai élményt nyújt.

• A Magyarországi Evangélikus Egyház elnöksége szerződést írt alá a Magyar Honvédség Egészségügyi Központjának képviselőjével, melynek lényege, hogy az egyház személyei és országos tisztviselői, valamint az Országos Iroda alkalmazottai és a Tábori Lelkészi Szolgálat Protestáns Tábori Püspökség evangélikus szolgálatai nyugállományú és közalkalmazotti jogviszonyú tagjai részére lehetőség nyílik rendszeres egészségi állapotfelmérésre.

• A Magyar Evangélikus [Világ-] Konfe-

rencia március 20–22 között tanulmányi ülést rendezett Révfülöpön. Az előadók hangsúlyosabban a Kárpátmedence államaiban élő kisebbségi evangélikusokat érintő problémákkal foglalkoztak.

• Március 3-án kedden teljesen megtelt a bp.-deákteri templomban tartott Istentisztelet résztvevőivel, amellyel az ev. egyház "csendesen" adott hangot az erőszakellenességnek. Ezen az alkalmon Gáncs Péter püspök prédikált és Pröhle Gergely országos felügyelő mondott illő méltatást. Az offertóriumot, 114,000 forintot a sárszentlőrinci ev. cigánymisszióhoz juttatták.

• Honlap indítása, felmérés a gyülekezetek jelenlegi helyzetéről és a teremtett világ megóvása érdekében vállalt feladatairól, hálaadó imahét, és kapcsolódó plakátpályázat meghirdetése — mindezek a tavaly ősszel alakult Ararát nevű ev. teremtésvédelmi munkacsoport ez évree kítűzött céljai. Idén szeptember 27-én Zuglóban kerül sor a teremtés ajándékaiért való hálaadásra; az Istentiszteletet a Magyar Televízió is közvetíti. Majd nyolc napot át foglalkoznak teremtésvédelmi témákkal.

• A Magyar Bibliatársulat Alapítvány gondozásában megjelent az Újszövetség görög–magyar párhuzamos szövegű kiadása.

• Gyulán is — itt első alkalommal — tartottak angolnyelvű Istentiszteletet, melyen Jakab Béla helyi lelkész, az egykori első csikágói vonFuchs ösztöndíjas végezte a szolgálatot

• Százéves a az Evangélikus Külmissziói Egyesület, eredeti, 1909-ben történt alakulása nevében, Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Miszióegyesület. Brebovszky Gyula ny. ev. lelkész írásában "A Magyar külmissziói Egyesület története" c. könyv ismerteti az egyesület évszázados — 1952 és 1990 között hibernálásra kényszerített — tevékenységét.

• Mi való a templomba? ... "Fontos kérdéseket vet fel a zászlók használata. Liturgikus térben nincs helyük a Szentháromság Isten ügyének szolgálatán kívüli jelképeknek. Még nemzeti jelképeknek sem. Természetesen az egyház feladata, hogy komolyan vegye és élje azt a tényt, hogy Isten ebbe az országba, ebbe a népbe teremtett, küldött bennünket, itt adott hivatást és küldetést. Ezt azonban nem azzal tudjuk kifejezni, hogy a liturgikus térbe nem isteni szimbólumot helyezünk. Ez — sokak számára nem tudottan — az amerikanizálás egyik jele, hiszen tengerentúli mintákra került hazánkban is sok templomhajóba zászló. A magyar nemzeti zász-

ló helye a templom külső falán, homlokzatán van. A templom is középület abban az értelemben, hogy egy közösség — Isten szeretete okán — nyitott épülete, amelyben magyar népünkhöz, nemzetünkhöz tartozó emberek élnek hívó életüket. Nem kivonulnak a világból, a nagyobb család (nemzetünk) életéből, hanem egynek tartják magukat. ... A zászlók ugyanis nem egy esetben uralmi jelképek, megosztják az embereket. Az egyház feladata pedig éppen a hídépítés, a Krisztusban való egység munkálása." Az idézet a Magyarországi Evangélikus Egyház püspökei közös körleveléből vett részlet.

Ev. Élet, Ev. Portál, et al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekistentisztelettel is. Úrvacsorasztaás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Ne tégy pontot oda, ahová Isten vesszött rakott! ■ Szeretettel hirdetem alkalmainkat: Az Istentiszteleten kívül magyar iskola működik gyülekezetünkben hetente két alkalommal; kórus próba csütörtökön este 8-kor; konfirmációi oktatás csütörtökön este 1/27-kor; havonta egy alkalommal a fiatal korosztály számára bibliaóra. ■ Március hónapban nagy veszteség érte gyülekezetünket, a Jóisten elszólította közülünk Szent Királyi János szeretett, hűséges egyháztagunkat, presbiter testvérünket életének 90. esztendejében. Az Úristen vígasztaló ígétét hirdettük korporsójánál: Jézus mondja, Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életet adja a juhokért. (János 10:11.) Jézus, a Feltámadott adjon neki örök életet, feleségének, családjának vígasztalást, reménységet! ■ Nagyheti/húsvéti Istentiszteleteink: Nagycsütörtökön este 7:30-kor angolnyelvű Istentisztelet úrvacsorasztaással. Nagypénteken de. 10:45-kor magyarnyelvű Istentisztelet úrvacsorasztaással, este 7:30-kor magyarnyelvű Istentisztelet passióolvasással és úrvacsorasztaással. Jézus feltámadásának ünnepen reggel 9-kor angolnyelvű Istentisztelet úrvacsorasztaással, magyar nyelven Istentisztelet 10:45-kor úrvacsorasztaással, Kis Kórusunk szolgálatával. A két Istentisztelet között húsvéti reggelire hívjuk testvéreinket, reggel 10-kor! ■ Április 25-én szombaton este 6-kor irodalmi, zenés estet tartunk, vacsorával, utána filmvetítés lesz! ■ Évfordulós ebédünk május 17-én lesz, ekkor ünnepeljük gyülekezetünk 74. születésnapját. ■ Június 5-én Trianoni irodalmi összeállítás lesz irodalmi est keretében, majd utána szintén filmvetítés. ■ Konfirmációi vizsga szeptember végén! ■ Beteg, gvengélikedő testvéreinket mindennapi imáinkba foglaljuk: Sikora Manyit, Szenássy Sándort, Kemes Ilonát, Borhy Júliát, Nagy Máriaát, Nagy Ernőt, Szeebach Gusztávot, Gyarmathy Csabát, Rátonyi Nagy Tamást. A gyógyító Jézus igralmába ajánljuk őket! ■ Minden kedves testvérünknek áldott, békességben gazdag ünnepeket kívánunk Jézus feltámadása által. ■ Erős vár a mi Istenünk! Tamásy Éva. ■

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEVko@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkészek: Juhász S. Ferenc
és Tamásy Zoltán.

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hős 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

“A Sátán kontrol alatt akar tartani téged, az Úristen azonban vezetni akar!” ■ Szeretettel hirdetjük alkalmainkat! Nagypénteken, evangélikus egyházunk legnagyobb ünnepén, 2009. április 10-én du 4-kor tartunk Istentiszteletet passióolvasással és úrvacsoraosztással. Nagy szeretettel várjuk testvéreinket! ■ Beteg testvéreinkért fohászokunk: Babos Sándorért, hogy a Jóisten adjon neki erőt, hitet, és jó egészséget! Dr. Jenev László testvérünk újabb csipő műtéten esett át, kívánjuk, hogy minél előbb el tudjon jönni gyülekezetünkbe; szeretettel hordozzuk őt is mindennapi imádságunkban! ■ Gyülekezeti közgyűlésünk időpontja április 26-a, az Istentisztelet után. Ha változás történne, azt a körlevélben feltüntetjük! ■ Jézus Krisztus feltámadása adjon értelmet életünknek, mindennapi örömeinknek és harcainknak! Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek.

Cleveland - Nyugat a 7. oldalon!

Feltámadt Isten szent Fia,
Őnéki zeng a glória.
Halleluja, halleluja!
Legyőzte sírnak éjjelét,
Dicsérvük Jézus nagy nevét!
Halleluja, halleluja!

Bajvívó hősként síkra szállt,
Legyőzött sátánt, bűnt, halált.
Halleluja, halleluja!
Nyomába bátran léphetünk,
Erőt ad Ő, és győzhetünk.
Halleluja, halleluja!

Ujjongó hálaénekben
Hadd áldunk, Jézus, szüntelen!
Halleluja, halleluja!
Előttünk jársz, mint hű vezér,
És boldog néped célhoz ér.
Halleluja, halleluja!

EÉ 218. ének

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2009 MÁJUS

1. Máté 20:30-35 – Kolossé 4:2-6
2. János 14:1-6 – Kolossé 4:7-18

HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: 2Korinthus 5:17

3. 1János 3:16-24 – János 10:11-18
4. Róma 1:18-25 – Joel 1:1-20
5. 2Korinthus 5:1-18 – Joel 2:1-11
6. János 8:31-16 – Joel 2:12-17
7. Róma 8:7-11 – Joel 2:18-27
8. János 19:1-7 – Joel 3:1-5

HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 98:1

10. 1János 4:7-21 – János 15:1-8
11. Jakab 1:17-27 – Ap.Csel. 1:1-14
12. Lukács 19:36-40 – Ap.Csel. 1:15-26
13. Róma 15:14-21 – Ap.Csel. 2:1-13
14. 150. Zsoltár – Ap.Csel. 2:14-28
15. Lukács 22:39-46 – Ap.Csel. 2:29-36
16. János 6:60-69 – Ap.Csel. 2:37-41

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 66:20

17. 1János 5:1-6 – János 15:9-17
18. 1Királyok 3:5-15 – Ap.Csel. 2:42-47
19. 2Mózes 17:8-13 – Ap.Csel. 3:1-10
20. Lukács 11:1-4 – Ap.Csel. 3:11-26
21. MENNYBEMENETEL ÜNNEPE
Efezus 1:15-23 – Lukács 24:44-53
22. János 28:33-38 – Ap.Csel. 4:1-12
23. Efezus 6:18:24 – Ap.Csel. 4:13-22

HÚSVÉT 7. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:32

24. 1János 5:9-13 – János 17:6-19
25. Ezékiel 11:14-20 – Ap.Csel. 4:23-31
26. Lukács 21:12-19 – Ap.Csel. 4:32-37
27. Lukács 12:8-12 – Ap.Csel. 5:1-11
28. 1. Zsoltár – Ap.Csel. 5:2-16
29. János 19:25-27 – Ap.Csel. 5:17-33
30. Zakarás 4:1-14 – Ap. Csel 5:34-42

PÜNKÖSD ÜNNEPE

Heti ige: Zakariás 4:6

31. Ap.Csel. 2:1-21 – János 14:25-27

2009 JÚNIUS

1. PÜNKÖSDHÉTFŐ

1Korinthus 12:4-11 – Máté 16:13-19

2. Zsoltár 139:1-16 – Ap.Csel 6:1-7
3. Ap.Csel. 8:9-25 – Ap.Csel. 6:8-15
4. Ap.Csel. 11:1-18 – Ap.Csel. 7:1-16
5. Ap.Csel. 11:19-26 – Ap.Csel. 7:17-29
6. Ap.Csel. 18:1-21 – Ap.Csel. 7:30-43

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE

Heti ige: Ézsaiás 6:3

7. Róma 8:12-17 – János 3:1-17
8. Jeremiás 10:6-12 – Ap.Csel. 7:44-53
9. Ézsaiás 43:8-13 – Ap.Csel. 7:54-8:3
10. 29. Zsoltár – Ap.Csel. 8:4-25
11. Efezus 4:1-7 – Ap.Csel. 8:26-40
12. Lukács 23:44-49 – Ap.Csel. 9:1-9
13. János 14:7-14 – Ap.Csel. 9:10-19a

PÜNKÖSD UTÁNI 2. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 10-16

14. 2Korinthus 5:6-13 – Márk 4:26-34
15. Lukács 10:1-16 – Ap.Csel. 9:19b-31
16. 124. Zsoltár – Ap.Csel. 9:32-43
17. 1Tesszalonika 2:1-8 – Ap.Cs. 10:1-23a
18. János 21:15-19 – Ap.Csel. 10:23b-33
19. Lukács 22:24-30 – Ap.Csel. 10:34-38
20. Filippi 1:12-18a – Ap.Csel. 11:1-18

PÜNKÖSD UTÁNI 3. VASÁRNAP

Heti ige: Máté 11:28

21. 2Korinthus 6:1-13 – Márk 4:35-41
22. Példabesz. 9:1-10 – Ap.Cs. 11:19-30
23. 2Mózes 2:11-25 – Ap.Csel. 12:1-25
24. Keresztelő János emléknapja
Ap.Csel. 13:13-26 – Lukács 1:57-67
25. Az Ágostai Hitvallás emléknapja
Efezus 2:4-10 – János 15:1-11

26. Malakiás 3:19-24 – Ap.Csel. 13:1-25

27. Máté 25:46-29 – Ap.Csel. 13:26-43

PÜNKÖSD UTÁNI 4. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 19:10

28. 2Korinthus 8:7-15 – Márk 5:21-43
29. Péter és Pál apostol emléknapja
1Korinthus 3:16-23 – Márk 8:27-35
30. Lukács 5:27-32 – Ap.Csel. 13:44-14:7

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2009. MÁJUS 15-ÉN.

ERŐS VÁR
PO BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

PERIODICALS
POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?